

821.11(43)

Д41

САРА ДДЖІО

C1208431

Бунцзало

 Vivat
ВИДАВНИЦТВО

Під час війни вони знайшли
прихисток – і справжнє кохання

УДК 821.111(73)
Д41

Серія «Художня література»

Перекладено за виданням:
Jio S. The Bungalow / Sarah Jio. — New York : A Plume Book, 2011. — 304 p.

Переклад з англійської Юлії Костюк

Дизайнер обкладинки Світлана Кривошеї

Джіо С.
Д41 Бунгало / Сара Джіо ; пер. з англ. Ю. Костюк. — Х. : Віват, 2022. — 256 с. —
(Серія «Художня література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-966-982-351-9 (укр.)

ISBN 978-0-452-29767-8 (англ.)

1942 рік. Доля Енн Келлоуей уже чітко окреслена — вона заручена з Джерардом Годфрі й упевнена, що буде щасливою. Але за кілька тижнів до весілля Енн вирішує разом зі своєю подругою дитинства Кітті піти на фронт медсестрою. Там, на Бора-Бора, вона зустрічає солдата Вестрі Гріна, і їхня дружба переростає в справжнє кохання. У покинутому бунгало, де колись творив один знаний митець і яке тубільці вважали за прокляте місце, закохані створюють власний маленький світ посеред кривавих баталій. Війна закінчиться, і цим двом доведеться повернутися до колишнього життя й зробити вибір — якщо їм ніщо не завадить бути разом. Через багато років уже бабусі Енн надходить лист від незнайомки, який повертає її в ті часи. Та чи матиме ця історія щасливий кінець?

УДК 821.111(73)

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)

ISBN 978-966-982-351-9 (укр.)

ISBN 978-0-452-29767-8 (англ.)

© Sarah Jio, 2011

© ТОВ «Видавництво «Віват»», видання українською мовою, 2022

Пролог

— Агов?

Здригнувшись від знайомого голосу, приємного, але геть нечасного, я розплющила очі. Дженніфер, моя онучка. Але де я? Або радше — чому вона тут? Я спантеличено кліпала очима. Мені снилися піщані пляжі й кокосові пальми — місце, у яке завжди рветься моє несвідоме. Цього разу навіть пощастило відшукати його в закапелках пам'яті.

Звісно, у тому місці був він — у формі, зі скромною усмішкою. Хвилі набігали на берег. Я чула, як вони зойкають, розбиваючись, а тоді шумують, цілуючи пісок мірадами бульбашок. Заплющивши очі міцніше, я знову побачила його в імлі сновидіння, яка надто швидко розвіювалася. «Не йди, — благало моє серце. — Залишся. Прошу, залишся». І він слухняно з'явився ще раз, привітно всміхаючись і простягаючи руки назустріч мені. У серці озвався знайомий трепіт і бажання.

А тоді він умить зник.

Я зітхнула й глянула на годинник, картаючи себе. Пів на четверту. Задрімала з книжкою. Знову. Спонтанна сонливість — справжнє прокляття старості. Я засоромлено підвелася на шезлонгу й відшукала роман, за прочитанням якого мене звалила втома. Книжка вислизнула з рук і лежала на землі догори палітуркою, із зім'ятими сторінками.

Дженніфер вийшла на терасу. Вулицею, тривожачи тишу, прогуркотіла вантажівка.

— Ось ти де, — сказала Дженніфер, усміхаючись димчасто-карими, як у дідуса, очима. На ній були джинси та чорний светр, тонку талію підкреслював салатний пасок. Сонячні промені вигравали на світлому каре. Дженніфер не здогадувалася, яка вона вродлива.

— Привіт, люба, — махнула я рукою. Очі зміряли терасу з ніжно-блакитними фіалками в теракотових вазонках. Вони засомнено підводили голівки над землею, наче спіймані на іграх у багнюці діти. Озеро Вашингтон і далекі обриси Сіетла здавалися красивими, але водночас холодними й застиглими, як на картині в кабінеті стоматолога. Я насупилась. Як дійшло до того, що я живу в малесенькій квартирі з голими стінами, телефоном у ванній і червоною кнопкою виклику екстреної допомоги біля туалету?

— Я знайшла дещо, — озвалася Дженніфер, настирливо відволікаючи мене від думок, — у смітнику.

Я пригадала своє тонке біле волосся.

— Що, люба?

— Лист. Напевно, загубився серед рекламного непотребу.

Я стиснула щелепи, щоб стримати позіхання, але нічого не вийшло.

— Поклади на столі. Зараз гляну.

Зайшовши до кімнати, я сіла на дивані й перевела погляд з кухні на віддзеркалення у вікні. *Бабуня*. Я бачила цю жінку щодня, але не припиняла дивуватися. *Коли я стала нею?* Пальці потягнулися до обличчя і пробіглися по зморшках.

Дженніфер сіла поруч.

— Сподіваюся, день у тебе видався кращим, аніж у мене.

Вона закінчувала магістратуру в Університеті Вашингтона й обрала для дослідження таємничий витвір мистецтва, який стояв на території кампуса. У 1964 році анонімний автор передав університету бронзову скульптуру молодої пари з лаконічним

підписом: «Гордість і обіцянки». Дженніфер, зачарована роботою, сподівалася знайти митця й почути історію створення, але вже пів семестру пошуки не давали результату.

— Чи пощастило сьогодні щось знайти, люба?

— Ні, — похмуро відповіла вона й знизала плечима. — Я докладала так багато зусиль, щоб знайти відповіді, але так і не натрапила на слід. Прикро це визнавати.

Я і сама розуміла, як витвір мистецтва може засісти в голові. Дженніфер не знала, що майже все життя я шукаю картину, яку колись давно тримала в руках. Бажання побачити її знову металевим обручем стискало серце, але попри багаторічну працю з галерейниками та колекціонерами полотно мов у землю запалося.

— Розумію, що здаватися важко, люба, — делікатно мовила я, усвідомлюючи, який важливий для неї цей проект, і стиснула її долоні. — Є історії, яким не судилося прозвучати.

Дженніфер кивнула.

— Можливо, ти маєш рацію, бабусю, але я не готова скласти руки. Поки що. Напис на табличці має щось означати. І коробка, яку тримає в руці чоловік. Вона замкнута, але працівники архіву нічого не знають про ключ, а це означає, — Дженніфер з надією усміхнулася, — що всередині може щось бути.

— Я захоплююся твоєю силою духу, люба, — сказала я, стиснувши в руці золотий медальйон, який носила й берегла багато років. Окрім мене, тільки одна людська душа знала, що таїться під невсипущою охороною застібки.

Дженніфер знову підійшла до стола.

— Тільки не забудь про цей лист, — сказала вона, узявши конверт. — Глянь, яка чудесна марка. Вона з... — Дженніфер уважно роздивлялася штамп. — З *Taimi*. — Серцебиття прискорилося, я підвела погляд і примружилася, щоб побачити лист у руках Дженніфер. — Бабусю, ти маєш *знайомих* на *Taіті*?

— Дай-но поглянути, — сказала я й підсунулася ближче.

Пильно оглянула конверт, вогкий від контакту з молочною упаковкою і поцяткований багряними бризками вчорашнього каберне. Ні, почерк та адресу не впізнаю. Хто міг писати мені з Таїті? І чому? Чому тепер?

— Ти його розпечатуватимеш? — нетерпляче зігнулася наді мною Дженніфер.

Руки трохи тремтіли, а я все крутила конверт у руках, проводячи пальцями по екзотичній марці із зображенням таїтянки в жовтій сукні. Я важко ковтала, намагаючись витіснити спогади, але вони просотувались у свідомість звідусіль, наче повинь, і ніякі мішки із землею вже не могли їх стримати.

Я не була спроможна опиратися й одним різким рухом розпечатала конверт.

Шановна місіс Годфрі!

Вибачте, що непокою. Я шукала вас багато років. Як я розумію, під час війни ви працювали медсестрою у військовому госпіталі на Бора-Бора. Якщо це так, мені дуже треба поговорити з вами. Я виросла на Таїті, але повернулася сюди лише тепер, щоб розгадати таємницю, яка тривожить мене від самої юності. Одного вечора 1943 року в тихому закутку пляжу на Бора-Бора відбулося жахливе вбивство. Ця трагедія переслідує мене досі, і я пишу книжку про події, що їй передували й неабияк змінили острів назавжди.

Мені вдалося знайти архівні записи військової частини, і я помітила, що в день трагедії вам дали звільнення у відпустку. Можливо, ви пам'ятаєте події чи людей на пляжі того вечора? Минуло багато років, але раптом ви щось пригадаєте. Навіть маленька деталь допоможе в пошуках справедливості. Я благаю, подумайте про це та зв'яжіться зі мною. І, якщо плануєте ще раз навідатися на острів, тут є одна ваша річ,

яку я знайшла. Можливо, ви будете раді знову її побачити. Залюбки покажу її вам.

З повагою, Женев'єва Торп

Я пильно вдивлялася в лист. Женев'єва Торп. Ні, уперше чую про цю жінку. *Незнайомка*. Пише мені й бентежить душу. Я похитала головою. *Забудь*. Минуло вже стільки років. Хіба я можу повернутись у ті часи? Хіба можу пережити це все заново? Я міцно заплющила очі, відганяючи спогади. *Так, просто забудь*. Адже це не офіційний запит і не кримінальне розслідування. Я нічого не винна цій жінці, цій *незнайомці*. Анічогісінько. Зараз викину конверт у сміття — і край. Аж тут я згадала останні рядки: «І, якщо ви плануєте ще раз навідатися на острів, тут є одна ваша річ, яку я знайшла. Можливо, ви будете раді знову її побачити». Моє і без того бідолашне серце загупало щосили. *Ще раз навідатися на острів? У моєму віці?*

— Бабусю, усе гаразд? — Дженніфер нахилилася до мене й обійняла рукою моє плече.

— Так, добре, — мовила я, заспокоюючись.

— Хочеш про це поговорити?

Я похитала головою і надійно заховала лист у журнал з кросвордами.

Дженніфер потягнулася до сумки й узялася щось у ній шукати. Зрештою витягла звідти великий конверт, старий і пожмаканий.

— Хочу тобі щось показати. Спочатку відкладала на потім, але, — глибоко вдихнула вона, — здається, зараз саме час.

Дженніфер простягнула конверт мені.

— Що це?

— Поглянь усередину, — повільно мовила онука.

Я підняла язичок і вийняла стос чорно-білих світлин, одразу упізнавши верхню.

— Це я! — вигукнула я, вказуючи на молоду дівчину в білій медсестринській сукні. Удалині виднілася пальма. О, як я чудувалася з пальм, коли вперше ступила на острів майже сімдесят років тому! Я підвела очі на Дженніфер. — Де ти їх знайшла?

— Тато знайшов, — відповіла вона, пильно спостерігаючи за моїм обличчям. — Він перебирав старі коробки й надібав в одній фото. Попросив мене повернути їх тобі.

Серце стиснулося від передчуття, поки я гортала світлини. На другій на перевернутому каное, закинувши ногу, наче кінозірка, сиділа Кітті, моя подруга дитинства. Кітті могла би стати кінозіркою. У серці озвався знайомий біль, він завжди приходив разом з думкою про давню подругу, і час не зміг тому зарадити.

Було ще кілька фото, на яких чимало краєвидів з пляжем, горами, щедрою флорою, але, діставшись останньої світлини, я завмерла. *Вестрі. Мій Вестрі*. Розстібнув верхній гудзик однострою, ледь схилив голову набік, стоїть на тлі сплетеної з пальмового листа стіни бунгало. *Нашого бунгало*. За своє життя я зробила тисячі світлин і забула про більшість із них, але не про цю. Пам'ятаю кожну деталь, навіть чим пахло повітря того вечора: морською водою, квітом фрезії і місячним світлом. І те, що відчула, коли наші очі зустрілися крізь об'єктив фотоапарата. І те, що відбулося потім.

— Бабусю, ти його кохала, еге ж?

Солодкий голос Дженніфер обеззброював, і я засумнівалася у своєму рішенні.

— Так, — відповіла я.

— Ти про нього згадуєш тепер?

Я кивнула.

— Я завжди про нього згадувала.

Очі Дженніфер розширилися.

— Бабусю, що трапилося на Таїті? Що сталося із цим чоловіком? І лист... Чому він так на тебе подіяв? — Вона замовкла й узяла мене за руку. — Будь ласка, розкажи мені.

Я кивнула. *Хіба щось станеться, якщо я їй розповім?* Я вже стара жінка. Навряд чи це призведе до якихось наслідків. А якщо призведе, я з ними впораюся. Хочеться нарешті випустити таємниці на волю, наче кажанів з порохнявого горища. Я провела пальцем по золотому ланцюжку медальйона й кивнула:

— Гаразд, люба. Та попереджаю одразу: не розраховуй на казку. Дженніфер сіла в крісло поруч.

— От і добре, — усміхнулася вона. — Казки мені ніколи не подобалися.

— А ще будуть темні сторінки, — досі вагалась я.

Вона кивнула.

— Але кінець щасливий?

— Не знаю.

Дженніфер здивовано глянула на мене. Я підняла фото Вестрі до світла.

— Історія ще не добігла кінця.